

Utdannings-
direktoratet

Den digitale læreplanviseren ...og litt om andre ting

Ole Christian Norum

Kristine Sevik

Fagfornyelsen – LK20 og LK20S

Rammer for fagfornyelsen

- Meld. St. 28 (2015–2016) *Fag – fordypning – forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet*
- Ny overordnet del
- Nye elementer og ny kompetansedefinisjon
- Ny læreplanstruktur og ny læreplanvisning
- Nye retningslinjer for utforming av læreplaner for fag

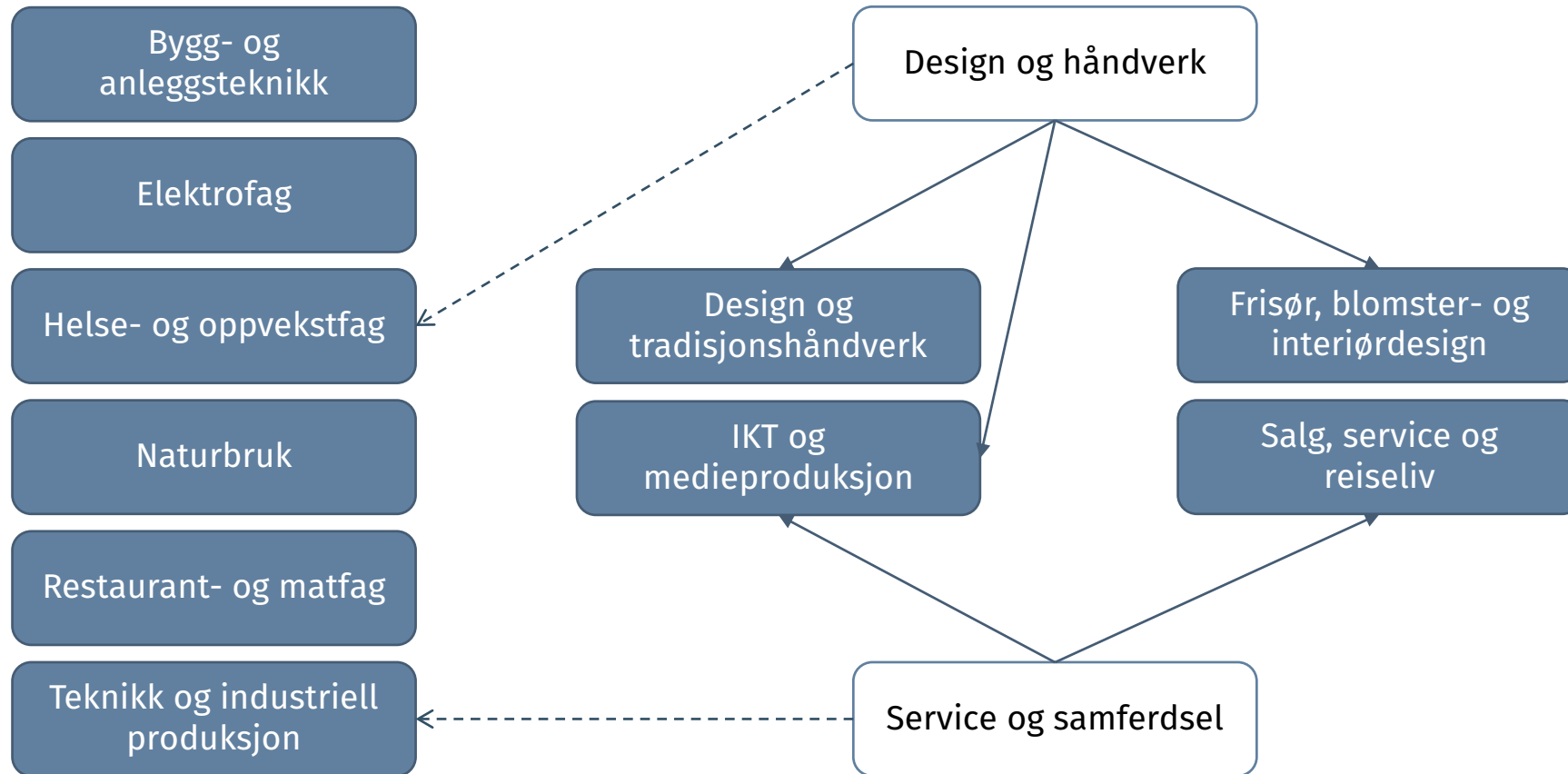
Grunnskolen og fellesfagene
i videregående opplæring
(2017-2019)

Yrkesfagene
(2018-2020)

Studieforberedende
(2019-2021)

Ny tilbudsstruktur i fag- og yrkesopplæring

Endringer i fellesfagene for yrkesfagene

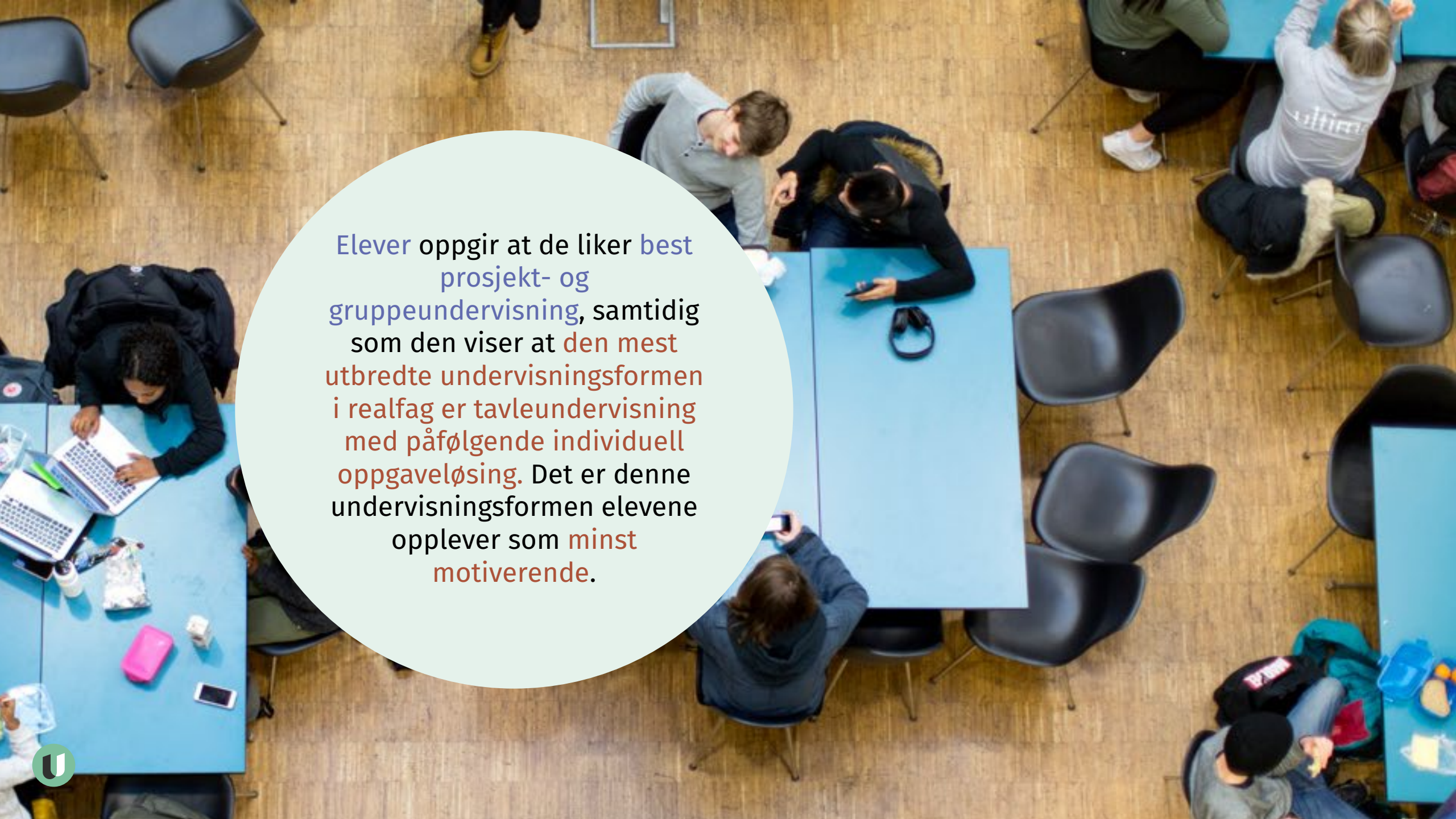
- Engelsk samles i Vg1
- Norsk samles i Vg2
- Engelsk og norsk = læreplaner med 30 % kompetansemål som er felles for de ti utdanningsprogrammene
- Naturfag og matematikk = læreplaner med en andel kompetansemål for **hver** av de ti utdanningsprogrammene

Dagens modell i LK06 og LK06S

Vg2	Norsk 56	Engelsk 56
Vg1	Norsk 56	Engelsk 84

Ny modell i LK20 og LK20S

Vg2	Norsk 112
Vg1	Engelsk 140

Elever oppgir at de liker best
prosjekt- og
gruppeundervisning, samtidig
som den viser at **den mest**
utbredte undervisningsformen
i realfag er tavleundervisning
med påfølgende individuell
oppgaveløsning. Det er denne
undervisningsformen elevene
opplever som **minst**
motiverende.

Hvorfor en fornyelse?

- Fremtidsrettede og relevante
- Bedre tid til forståelse
- Bedre sammenheng i læreplanverket
- Bedre progresjon
- Bedre styringsverktøy for nasjonale myndigheter
- Bedre arbeidsverktøy for skoler og lærere
- Digitaliseres

«Vi skal leve med disse planene i mange år. Da er det viktig at de blir et godt verktøy for oss ute i skolene. Vi må sørge for at dette blir en **praksisreform**, ikke bare en reform på papiret»

- *Steffen Handal (18.03.19, utdanningsforbundet.no)*

Overordnet del

Opplæringens verdigrunnlag

- Menneskeverdet
- Identitet og kulturelt mangfold
- Kritisk tenkning og etisk bevissthet
- Skaperglede, engasjement og utforskertrang
- Respekt for naturen og miljøbevissthet
- Demokrati og medvirkning

Prinsipper for læring, utvikling og danning

- Sosial læring og utvikling
- Kompetanse i fagene
- Grunnleggende ferdigheter
- Å lære å lære
- Tverrfaglige temaer

Prinsipper for skolens praksis

- Et inkluderende læringsmiljø
- Undervisning og tilpasset opplæring
Samarbeid mellom hjem og skole
- Opplæring i lærebedrift og arbeidsliv
- Profesjonsfellesskap og skoleutvikling

Til diskusjon

- Hva betyr overordnet del for vår praksis?

Støtteressurser til overordnet del

Korte filmer med refleksjonsspørsmål og forslag til opplegg for skolene

1. Introduksjon til Overordnet del
2. Om dybdelæring
3. Om kompetansebegrepet
4. Om sammenhengen mellom dybdelæring og kompetansebegrepet
5. Profesjonsfelleskap og skoleutvikling
6. Sosial læring og inkluderende læringsmiljø

Kompetanse

Kompetanse er å tilegne seg og anvende kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner.

Kompetanse innebærer forståelse og evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Kompetanse

Kompetanse er å **tilegne** seg og **anvende** kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i kjente og **ukjente** sammenhenger og **situasjoner**.

Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til **refleksjon** og **kritisk tenkning**.

Dybdelæring

Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.

Dybdelæring innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Dybdelæring

Dybdelæring er å gradvis utvikle kunnskap og varig **forståelse** av begreper, metoder og **sammenhenger** i fag og mellom fagområder.

Dybdelæring innebærer at vi **reflekterer** over egen læring og bruker det vi har lært på **ulike måter** i kjente og **ukjente situasjoner**, alene eller sammen med andre.

Tabell 3.1 Dybdelæring og over

Dybdelæring

Elever relaterer nye ideer og b
kunnskap og erfaringer.

Elever organiserer egen kunns
systemer som henger sammen

Elever ser etter mønstre og un
prinsipper.

Elever vurderer nye ideer og k
konklusjoner.

Elever forstår hvordan kunnsk
dialog og vurderer logikken i e

Elever reflekterer over sin ege
egen læringsprosess.

NOU Norges offentlige utredninger 2014: 7

Elevenes læring i fremtidens skole

Et kunnskapsgrunnlag

tt lærestoff uten å relatere det

estoff som atskilte kunnskaps-

akta og utfører prosedyrer uten
hvorfor.

for å forstå nye ideer som er
e har møtt i læreboka.

ta og prosedyrer som statisk
ra en allvitende autoritet.

en å reflektere over formålet
gsstrategier.

Fagfornyelsen – Læreplanstruktur

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Generell del og Prinsipper for opplæringa

Læreplaner

Formål

Hovedområder

Grunnleggende ferdigheter

Kompetansemål

Timetall

Vurdering

Veiledninger

Opplæringsloven

Fag- og timefordeling

Overordnet del

Læreplaner

Om faget

Kompetansemål og vurdering

Vurderingsordning

Kompetansepakker

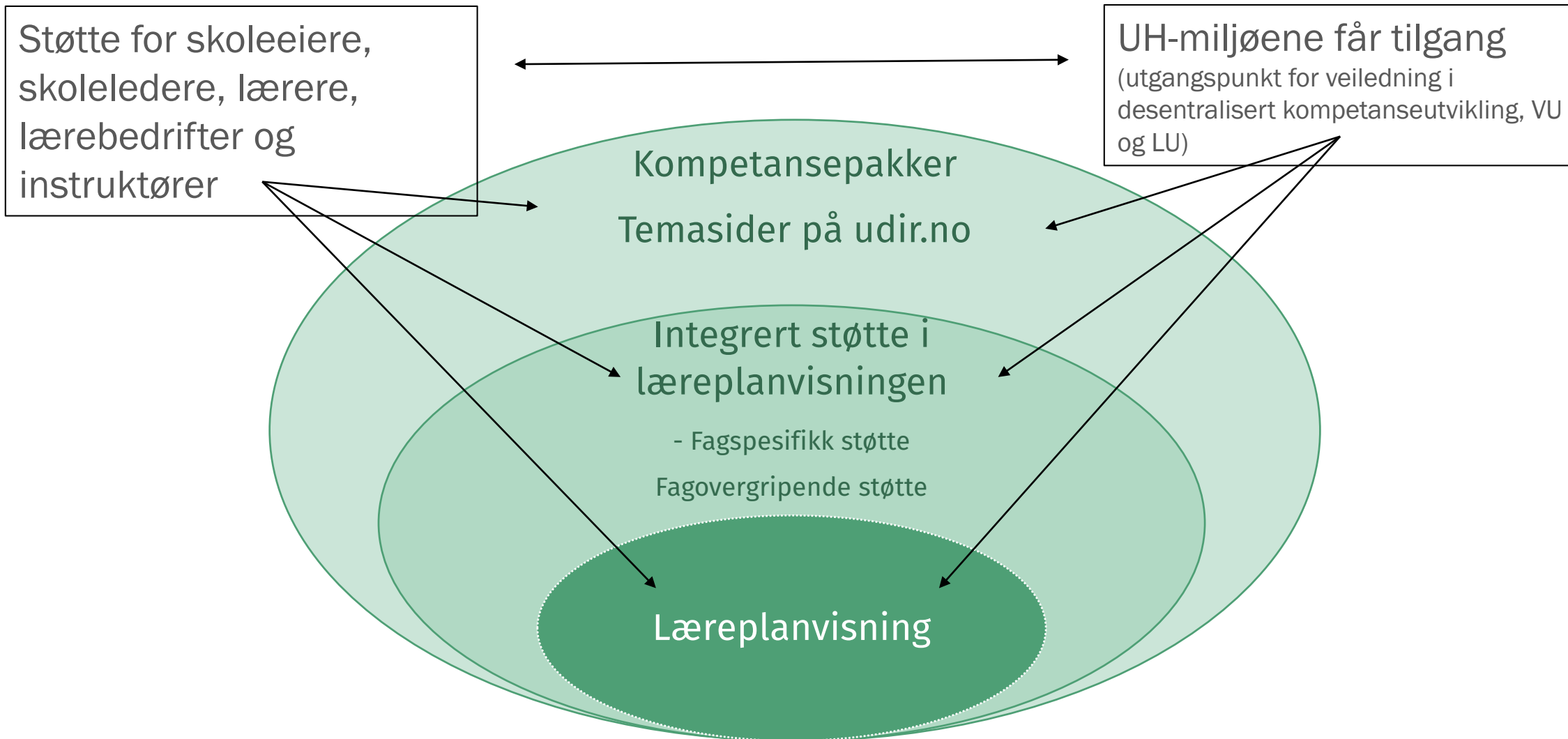

Til diskusjon

- Hvordan kan vi jobbe med lokal læreplanforståelse?

Helhetlig støtte

Læreplanverket

Læreplanverket består av overordnet del, fag- og timefordelingen og læreplaner i fag. Dette er forskrifter til opplæringsloven og skal styre innholdet i opplæringen.

[Overordnet del](#)

[Fag- og timefordeling](#)

[Utdanning](#)

Søk i læreplaner, fagkoder og støtteressurser

Nye læreplaner

[Grunnskolen og gjennomgående fag vgo](#)

[Hva er nytt i læreplanverket?](#)

[Støtte til læreplaner](#)

Læreplaner under utvikling

[Valgfag ungdomsskolen](#)

[Programfag yrkesfag](#)

[Programstudiefor](#)

Andre utgaver av læreplanverket

[Læreplaner – samisk](#)

[Læreplaner](#)

Endringer og forsøk

- [Om overordnet del](#)
- [Formålet med opplæringen](#)
- [Læring og trivsel i skole og opplæring](#)

Læreplanvisningen

Tilknyttede kompetansemål

Læreplan

nor|

Læreplan i kroppsøving (nynorsk) (KRO01-05)

Læreplan i norsk (NOR01-06)

Læreplan i norsk for elever med samisk som førstespråk (NOR03-04)
SAF01 10. trinn

Læreplan i naturfag

NAT01 2. trinn

NAT01 4. trinn

NAT01 7. trinn

NAT01 10. trinn

NAT01 Vg1 SF

NAT01 Vg1 BA

NAT01 Vg1 DT

NAT01 Vg3

Læreplan i matematikk fellesfag 1.–10. trinn

MAT01 7. trinn

MAT01 8. trinn

MAT01 9. trinn

MAT01 10. trinn

r knytte til reelle datasett, presentere
itere for at modellene er gyldige

målet

ingar

entasjon

mmunikasjon

arskap

Berekraftig utvikling

er

Å kunne skrive

Støtte til læreplanen

Sammenhengar

- Kjerneelementer
- Tverrfaglige tema
- Grunnleggende ferdigheter
- Progresjon

Forklaring

- Forklaring av verb

↓ Vis ressursar

Til diskusjon

- Hvordan kan vi bruke læreplanvisningen i vårt arbeid med de nye læreplanene?

A photograph of children playing in a park. In the foreground, a girl with blonde hair in a ponytail, wearing a pink and white Mickey Mouse t-shirt and light blue jeans, is holding a dark grey jacket. To her left, another child is partially visible. In the background, a girl in a grey hoodie and light blue jeans is walking. The scene is outdoors with trees and buildings in the distance.

Kompetansepakke

Støtteressurser satt sammen i et skolebasert, systematisk utviklingsløp for hele eller deler av kollegiet

Kompetansepakke for innføring

Innføring av nytt læreplanverk (fagfornyelsen)

Forside Kunngjøringer Rolle og grupper

Din progresjon i kompetansepakken:

Moduler

Modul 0: Introduksjon

Modul 1: Overordnet del - verdiløftet i praksis

<http://kompetanse.udir.no/>

Kompetansepakke: TekProg

Teknologi, programmering
og algoritmisk tenkning

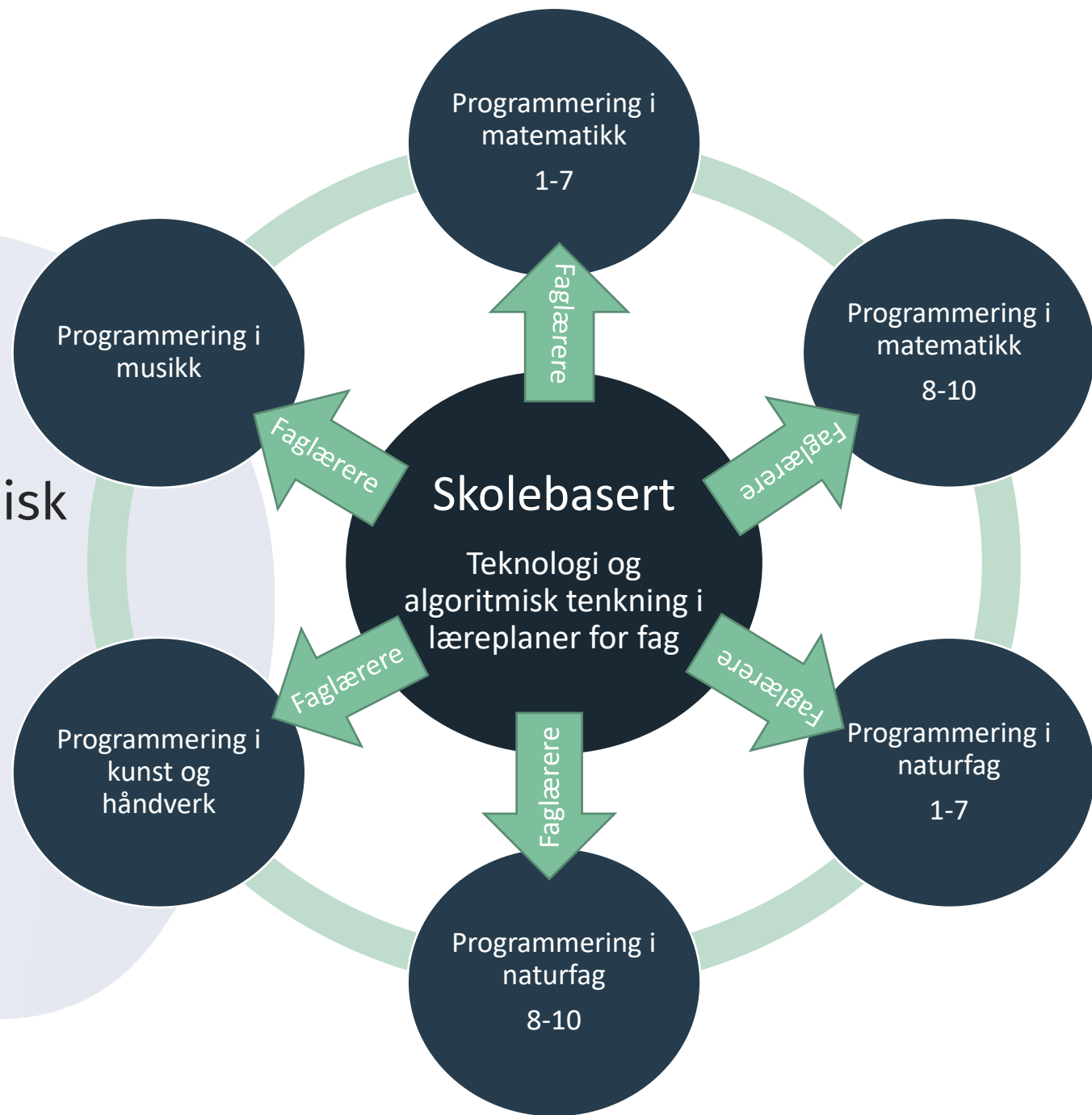
- Nettbasert støtte
- Felles skolebasert del
- Moduler for lærere i fag

[Kompetanse.udir.no](https://kompetanse.udir.no)

Hva er programmering og algoritmisk tenkning?

Hva er det i «mine» fag?

Fagfornyelsen

Teknologi, programmering og algoritmisk tenkning i fagene

Den algoritmiske tenkeren

MACGYVER

Utforsking og problemløysing

«Algoritmisk tenking er viktig i prosessen med å utvikle strategiar og framgangsmåtar for å løyse problem og inneber å bryte ned eit problem i delproblem som kan løysast systematisk. Vidare inneber det å vurdere om delproblema best kan løysast med eller utan digitale verktøy.»

Fagfornyelsen

Hva nå?

Skoleeier

- har ansvar for
 - at elevene får opplæring som er i tråd med læreplanverket
 - at skolene har riktig kompetanse
- skal
 - stille nødvendige ressurser til disposisjon
 - sørge for rammebetingelser som gir skolene mulighet til å sette seg inn i og ta læreplanverket i bruk på en god måte
 - støtte, utvikle og styrke profesjonsfelleskapene i og på tvers av skoler

Skolen

- **jobbe med** hvordan verdier og prinsipper i overordnet del skal prege praksis
- **vurdere** hvordan opplæringen i fag bidrar til å realisere skolens brede mandat
- **velge** innhold, arbeids- og vurderingsmåter for opplæringen
- **planlegge** progresjon og overganger mellom trinn og skoleslag
- **jobbe med** sammenhenger i og mellom fag
- **planlegge** hvordan elevene skal medvirke i opplæringen

Desentralisert ordning

- I hvert fylke er det etablert samarbeidsforum der skoleeierne i felleskap og i **samarbeid** med universiteter og høyskoler blir enige om hvilke kompetanseutviklingstiltak de skal gjennomføre.
- **Partnerskap** mellom skoler og UH
- Vurderingene skal være basert på analyser av **lokale behov**.

Den teknologiske skolesekken

skal gi elevene

- kunnskap om og forståelse for teknologi, algoritmisk tenkning og programmering
- tilgang til gode digitale læremidler
- gode, trygge og moderne innloggingsløsninger som gjør det enkelt å bruke digitale læremidler

Den teknologiske skolesekken

Tilskuddsordninger

- Tilskudd til skoleeiere for kjøp av utstyr til programmering
- Tilskudd til skoleeiere for kjøp av digitale læremidler

Andre tiltak

- Tilskudd til vitensentrene for arbeid med programmering (mellomtrinn)

Fagfornyelsen – Hva kan dere gjøre allerede nå?

- Bruk kompetansepakkene
- Delta og gi innspill
- Bygg videre på den kompetansen dere har
- Koble til eksisterende eller tidligere utviklingsarbeid
- Jobb videre med læreplananalyse og kompetanseforståelse
- Jobb med vurdering for læring
- Prøv ut ulike lærings- og vurderingsmåter som støtter dybdelæring og forståelse

Involvering – Vi trenger flere innspill

Pulje 1 studieforberevende

- Høring: 25. november 2019–
25. februar 2019

Vg2 og Vg3 yrkesfag

- Høring: 1. februar 2020–
1. mai 2020

Pulje 2 studieforberevende

- Innspillsrunde 1: 1. november 2019–
2. desember 2019
- Innspillsrunde 2: 1. mars 2020–
1. april 2020
- Høring: høst 2020

Hold deg oppdatert

Utdanningsdirektoratet

@udir

udir.no/fagfornyelsen
udir.no/overordnetdel
kompetanse.udir.no

